Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2023/2126(INI)

13.9.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ
(2023/2126(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Tonino Picula

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ
(2023/2126(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 2ας Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με ένα νέο θεματολόγιο ΕΕ-ΗΠΑ για την παγκόσμια αλλαγή (JOIN(2020)0022),

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 2020, για τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της προέδρου κ. von der Leyen και του προέδρου των ΗΠΑ κ. Biden της 10ης Μαρτίου 2023,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του Διατλαντικού Νομοθετικού Διαλόγου της 17ης Ιουνίου 2023,

– έχοντας υπόψη τη σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ που πραγματοποιήθηκε στο Βίλνιους στις 11 και 12 Ιουλίου 2023,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας ΗΠΑ-ΕΕ, η οποία εκδόθηκε στις 31 Μαΐου 2023,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του 9ου Συμβουλίου Ενέργειας ΗΠΑ-ΕΕ που εκδόθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 2022 και την κοινή δήλωση του 10ου Συμβουλίου Ενέργειας ΗΠΑ-ΕΕ που εκδόθηκε στις 4 Απριλίου 2023,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ηνωμένων Πολιτειών σχετικά με την ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια της 25ης Μαρτίου 2022,

– έχοντας υπόψη την τρίτη κοινή δήλωση ΕΕ-ΝΑΤΟ που υπεγράφη στις 10 Ιανουαρίου 2023,

– έχοντας υπόψη τον διοικητικό διακανονισμό μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας και του Υπουργείου Άμυνας των ΗΠΑ, ο οποίος υπεγράφη στις 26 Απριλίου 2023,

– έχοντας υπόψη την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/750 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2021, για τη συμμετοχή των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής στο έργο Στρατιωτική Κινητικότητα της PESCO[1],

[1] ΕΕ L 160 της 7.5.2021, σ. 112.

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση σχετικά με τη διαστημική στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα, η οποία εκδόθηκε στις 10 Μαρτίου 2023,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τις διατλαντικές σχέσεις, και ιδίως το ψήφισμά του της 26ης Μαρτίου 2009 σχετικά με την κατάσταση των διατλαντικών σχέσεων μετά τις εκλογές στις ΗΠΑ[2], το ψήφισμά του της 13ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τον ρόλο της ΕΕ στην προώθηση μιας ευρύτερης διατλαντικής εταιρικής σχέσης[3], το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με την κατάσταση των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ[4] και το ψήφισμά του της 6ης Οκτωβρίου 2021 σχετικά με το μέλλον των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ[5],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας – ετήσια έκθεση 2022[6],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας – ετήσια έκθεση 2022[7],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 118 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-000/2023),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ισχυρή διατλαντική συνεργασία βασισμένη στην αρχή μιας εταιρικής σχέσης με επιμερισμένη ηγεσία και ευθύνη είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των αλλεπάλληλων κρίσεων στις δύο πλευρές του Ατλαντικού·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διατλαντική εταιρική σχέση στον τομέα των εξωτερικών υποθέσεων είναι καθοριστικής σημασίας για την προάσπιση και την ενίσχυση των αρχών του διεθνούς δικαίου και της πολυμερούς συνεργασίας έναντι του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες, με τη διακομματική στήριξή τους προς την Ουκρανία, έχουν τηρήσει στάση πραγματικής αλληλεγγύης προς την ΕΕ, στο πλαίσιο της κοινής μας προσπάθειας για την προάσπιση της ειρήνης και της ασφάλειας στην ευρωπαϊκή ήπειρο, καθώς και των αρχών του διεθνούς δικαίου και του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συσπείρωση ενάντια στη βαρβαρότητα του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας θα είναι ακόμη πιο σημαντική τους επόμενους μήνες·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο του διατλαντικού διαλόγου ΕΕ-ΗΠΑ και της κοινοβουλευτικής διπλωματίας πρέπει να συνεχίσουν να συζητούνται οι παγκόσμιες

[2] ΕΕ C 117 Ε της 6.5.2010, σ. 198.
[3] ΕΕ C 65 της 19.2.2016, σ. 120.
[4] ΕΕ C 433 της 23.12.2019, σ. 89.
[5] ΕΕ C 132 της 24.3.2022, σ. 70.
[6] ΕΕ C 214 της 16.6.2023, σ. 26.
[7] ΕΕ C 214 της 16.6.2023, σ. 54.

προκλήσεις·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ισχυρότερη κοινοβουλευτική διάσταση, με συνεργασία μεταξύ του Κογκρέσου των ΗΠΑ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα επιφέρει αξιοσημείωτη πρόοδο στα πολλαπλά ζητήματα που αποτελούν αντικείμενο της συνεργασίας μας, κάτι το οποίο θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση του κοινού, τη δημοκρατική νομιμότητα, την εποπτεία και την αποτελεσματικότητα των κοινών μας προσπαθειών·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ένα από τα βασικά μέρη της στρατηγικής πυξίδας, η οποία εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2022, εξετάζεται ειδικά ο ρόλος των εταιρικών σχέσεων και διατυπώνεται η ανάγκη για ισχυρότερες προσαρμοσμένες διμερείς εταιρικές σχέσεις, ιδίως με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ·

1. συνιστά στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας:

α) να καταβάλουν προσπάθειες για την προώθηση μιας ακόμη πιο ισχυρής, αμοιβαία επωφελούς εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι νέες και επικίνδυνες συνθήκες που διαμορφώνουν τις κοινωνίες και τις κοινότητές μας·

β) να προωθήσουν την ανοικτή στρατηγική αυτονομία της ΕΕ ως μέσο για την επιδίωξη των έννομων συμφερόντων της ΕΕ, ενισχύοντας παράλληλα τον διατλαντικό δεσμό και αυξάνοντας την κοινή επιρροή της ΕΕ και των ΗΠΑ στην παγκόσμια σκηνή·

γ) να επιβεβαιώσουν εκ νέου τη συνεχιζόμενη σημασία της στρατηγικής διατλαντικής σχέσης για την ανασυγκρότηση και την αναζωογόνηση της πολυμερούς και βασισμένης σε κανόνες διεθνούς τάξης, με επίκεντρο το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών και το διεθνές δίκαιο·

δ) να ενισχύσουν τη διατλαντική εταιρική σχέση στο πλαίσιο του αγώνα για τη δημοκρατία, τη βασισμένη σε κανόνες διεθνή τάξη και την πολυμερή προσέγγιση·

ε) να ενισχύσουν τη λογοδοσία και την ανθεκτικότητα των δημοκρατικών μας συστημάτων ενόψει των εκλογών του επόμενου έτους και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, καθώς και να ενδυναμώσουν τον διατλαντικό διάλογο και τη συνεργασία όσον αφορά πολιτικές που στηρίζουν τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου και καταπολεμούν την παραπληροφόρηση και τις εξωτερικές παρεμβάσεις από αυταρχικά καθεστώτα·

Συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής

στ) να συνεχίσουν τον πλήρη συντονισμό ΕΕ-ΗΠΑ όσον αφορά τις αποτελεσματικές διεθνείς κυρώσεις κατά της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και όσων διευκολύνουν την επίθεση της Ρωσίας, προκειμένου να υπονομευθεί η ικανότητα της Ρωσίας να συνεχίσει τον πόλεμο και άλλες επιθέσεις κατά των γειτόνων της και να αποτραπεί η καταστρατήγηση των κυρώσεων·

ζ) να συνεχίσουν τη συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ με την Ουκρανία για τη στήριξη της μεταρρυθμιστικής της διαδικασίας και την ανάπτυξη μακροπρόθεσμου σχεδίου ανασυγκρότησης·

η) να ενισχύσουν τη διμερή συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ όπως η G7 και η G20, καθώς και σε επίπεδο Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, προκειμένου να απομονωθεί η Ρωσία και να προαχθεί η συνεργασία με χώρες που ενδιαφέρονται πραγματικά για την προώθηση της πολυμερούς προσέγγισης και την υπεράσπιση της βασισμένης σε κανόνες διεθνούς τάξης·

θ) να συνεχίσουν την εξαιρετική συνεργασία για την καταπολέμηση της χειραγώγησης πληροφοριών και παρεμβάσεων από το εξωτερικό και να ενισχύσουν την ετοιμότητά μας κατά της κακόβουλης χρήσης της τεχνολογικής προόδου εις βάρος των κοινών μας συμφερόντων·

ι) να αξιολογήσουν τη σημασία της ισχυρής σύγκλισης των διατλαντικών θέσεων απέναντι στην Κίνα, αξιοποιώντας ολοένα περισσότερο τη στρατηγική ελαχιστοποίησης των κινδύνων και αναζητώντας, παράλληλα, τρόπους συνεργασίας με την Κίνα όσον αφορά ορισμένες παγκόσμιες προκλήσεις·

ια) να προσεγγίσουν από κοινού τις χώρες του παγκόσμιου Νότου και να ενισχύσουν την ικανότητά μας να συνεργαζόμαστε ως εταίροι, καθώς και την προσήλωσή μας στις δημοκρατικές αξίες, σε μια βασισμένη σε κανόνες διεθνή τάξη και στη συνεργασία με τις χώρες του παγκόσμιου Νότου για μια ελκυστική εναλλακτική πορεία προς την ψηφιακή ανάπτυξη·

ιβ) να διερευνήσουν τρόπους για τη δημιουργία συνεργειών και δυνατοτήτων συνεργασίας ΕΕ-ΗΠΑ με την Κίνα εντός πολυμερών πλαισίων όσον αφορά κοινές και παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την υγεία, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο κυβερνοχώρος, ο έλεγχος των εξοπλισμών, η μη διάδοση και οι αναδυόμενες ρηξικέλευθες τεχνολογίες·

ιγ) να συνεργαστούν με τις ΗΠΑ και τους εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από τη διάδοση ευαίσθητων τεχνολογιών, τηρώντας παράλληλα άκρως θετική στάση απέναντι στη διεθνή συνεργασία·

ιδ) να εμβαθύνουν τη συνεργασία για τη διαμόρφωση δημοκρατικών προτύπων όσον αφορά τη χρήση της τεχνολογίας, ευθυγραμμίζοντας τις οικείες στρατηγικές στον τομέα της ψηφιακής διπλωματίας, προκειμένου να υπερασπιστούμε τις αξίες μας, να ενισχύσουμε την ασφάλειά μας και να προωθήσουμε ψηφιακά πρότυπα προς όφελος της δημοκρατίας τόσο στο εσωτερικό όσο και παγκοσμίως·

ιε) να εμβαθύνουν τις κοινές διατλαντικές προσπάθειες για τη διασφάλιση βασικών διατλαντικών υποδομών και να προαγάγουν ασφαλείς και ανθεκτικές υποδομές συνδεσιμότητας για τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών με εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο·

ιστ) να διασφαλίσουν ότι η ΕΕ και οι ΗΠΑ, από κοινού με άλλους σχετικούς εταίρους, θα

δημιουργήσουν ανθεκτικές διόδους για τη διατλαντική διαβίβαση δεδομένων και ασφαλείς εναλλακτικές λύσεις, ώστε να είναι εφικτή η διατήρηση ή η ταχεία αποκατάσταση της ροής δεδομένων, ακόμη και σε περιπτώσεις απόπειρας διατάραξης·

ιζ) να προωθήσουν μια στενότερη εταιρική σχέση με τις ΗΠΑ και άλλους ομόφρονες εταίρους στην περιοχή του Ινδοειρηνικού·

ιη) να διατηρήσουν τη συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ στα Δυτικά Βαλκάνια ώστε να έρθουν οι χώρες της περιοχής αυτής πιο κοντά στην προσχώρηση στην ΕΕ και να σημειωθεί πρόοδος στον διάλογο Βελιγραδίου-Πρίστινας υπό την αιγίδα της ΕΕ·

ιθ) να υπογραμμίσουν την ανάγκη διατήρησης των ορθών διμερών δεσμεύσεων στις αντίστοιχες πολιτικές μας όσον αφορά την ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή, καθώς και να συνεχίσουν τον συντονισμό των προσπάθειών μας για την ενθάρρυνση θετικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή·

κ) να ενισχύσουν τη διατλαντική συνεργασία όσον αφορά την επίγνωση της κατάστασης, τις διπλωματικές αντιδράσεις, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στον κυβερνοχώρο μέσω του διαλόγου για τον κυβερνοχώρο μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ·

κα) να διασφαλίσουν ότι οι ΗΠΑ παραμένουν σημαντικός εταίρος για την ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ·

κβ) να προωθήσουν την περαιτέρω επιχειρησιακή εφαρμογή στενότερου διατλαντικού διαλόγου και συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

κγ) να επιδιώξουν τη σύναψη συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ σχετικά με μια κοινή μεθοδολογία υπολογισμού του αποτυπώματος άνθρακα·

Συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας

κδ) να αξιοποιήσουν την τρίτη κοινή δήλωση ΕΕ-ΝΑΤΟ και να προωθήσουν την περαιτέρω επιχειρησιακή εφαρμογή της συνεργασίας ΕΕ-ΝΑΤΟ σε τομείς όπως η ανθεκτικότητα και η προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας, οι αναδυόμενες και ρηξικέλευθες τεχνολογίες, το διάστημα, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ασφάλεια, καθώς και η χειραγώγηση πληροφοριών και οι παρεμβάσεις από το εξωτερικό·

κε) να εμβαθύνουν τις εταιρικές σχέσεις στους τομείς συνεργασίας που προβλέπονται στο πλαίσιο της στρατηγικής αντίληψης του ΝΑΤΟ και της στρατηγικής πυξίδας της ΕΕ, ιδίως στους τομείς της στρατιωτικής κινητικότητας, των υποδομών διπλής χρήσης, της ανθεκτικότητας και των κοινών ασκήσεων χωρίς αποκλεισμούς·

κστ) να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ εταιρειών του τομέα της άμυνας στις ΗΠΑ και την ΕΕ με αντικείμενο κοινά έργα για την επίτευξη κοινών στόχων ασφάλειας και άμυνας και τη διασφάλιση καλύτερης διαλειτουργικότητας μεταξύ της ΕΕ, των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ·

κζ) να ενθαρρύνουν την περαιτέρω αμυντική συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών της και των ΗΠΑ, εφαρμόζοντας στην πράξη τον διοικητικό διακανονισμό μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας και του Υπουργείου Άμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών, δεδομένης της σημασίας του στην τρέχουσα γεωπολιτική πραγματικότητα·

κη) να συνεχίσουν τον υφιστάμενο συντονισμό της στρατιωτικής στήριξης που παρέχεται στην Ουκρανία στο πλαίσιο της ομάδας επαφής για την άμυνα στην Ουκρανία·

κθ) να εμβαθύνουν τη συνεργασία με τις ΗΠΑ στον τομέα της ασφάλειας του διαστήματος·

λ) να αντιμετωπίσουν από κοινού τη διάδοση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από τη Ρωσία και την Κίνα, ιδίως στο πλαίσιο του παράνομου πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και των επιπτώσεών του στα Δυτικά Βαλκάνια, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική·

°

° °

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας.